

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4340/2022
09.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радомир Бућковић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, чији је заступник Државно правобранилаштво, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4105/21 од 01.04.2022. године, у седници одржаној 09.02.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4105/21 од 01.04.2022. године, у ставу другом и трећем изреке, тако што се одбија жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 4061/21 од 13.07.2021. године за износе досуђене разлике плате и доприноса за социјално осигурање, као и одлука о трошковима поступка, а захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка одбија се као неоснован.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 187.023,96 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 4061/21 од 13.07.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужена обавезана да му на име накнаде штете због мање исплаћене плате за период од 01.01.2018. године до 24.11.2018. године исплати укупан износ од 646.197,89 динара са припадајућом законском затезном каматом, по месечним износима од доспелости до исплате, како је наведено у том ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да у корист тужиоца Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Београд, уплати доприносе за ПИО за утужени период, на основице из става првог изреке по тарифи важећој на дан исплате у фонду. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да

тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 145.224,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4105/21 од 01.04.2022. године, ставом првим изреке, првостепена пресуда је потврђена у делу става првог и другог изреке, којим је тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћене зараде за период од 01.01.2018. године до 24.11.2018. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом, како је одређено у том ставу изреке. Ставом другим изреке, првостепена пресуда је преиначена у преосталом делу става првог и другог изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му тужена преко износа досуђених ставом првим изреке другостепене пресуде, а до тражених износа из става првог изреке првостепене пресуде, на име накнаде штете због мање исплаћене зараде за наведени период, исплати новчане износе са законском затезном каматом, ближе наведене у том ставу изреке. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженој на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 18.000,00 динара, док је захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка преко наведеног износа до траженог износа од 33.000,00 динара одбијен.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" број 72/11...18/20), Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене, на радном месту шефа одсека за сузбијање привредног криминалитета у Одељењу криминалистичке полиције, Полицијска управа у Решењем тужене 03/1 број 112-11333/2015 од 27.02.2015. године, тужилац је премештен на радно место послови финансијских истрага у Одсеку за послове финансијских истрага у ... (... и ...) у Одељењу за послове планирања и координације финансијских истрага, у Јединици за финансијске истраге, Служба за борбу против организованог криминала УКП, са даном коначности решења. Налазом и мишљењем судског вештака од 06.01.2020. године, утврђене су вредности исплаћених плата тужиоца за утужени период и вредности припадајуће разлике плате без минулог рада у складу са чланом 2. став 1. Уредбе о платама лица које обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала. Основна нето плата тужиоца за фебруар и март 2015. године, као последња два месеца у којима је тужилац обављао послове код тужене пре распоређивања у Службу за борбу против организованог криминала, износила је 57.009,95 динара, а двоструко увећање те основне плате износило је 114.019,90 динара. У утуженом периоду тужена није вршила исплату плате тужиоцу у складу са чланом 2. наведене уредбе, у вредностима које су утврђене

налазом и мишљењем судског вештака економско-финансијске струке, у појединачним износима и са датумима доспелости ближе означеним у табеларном прегледу, који је саставни део тог налаза.

Имајући у виду тако утврђено чињенично стање, првостепени суд је закључио да тужилац услед неправилног рада органа тужене има право на накнаду штете у смислу одредби члана 154. став 1. и 172. Закона о облигационим односима, у вредностима и са каматом ближе означеним у ставу првом изреке те пресуде, уз уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на тако досуђене износе, на начин ближе описан у ставу другом изреке пресуде.

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца преко износа досуђених ставом првим изреке те пресуде, а до тражених износа из става првог изреке првостепене пресуде. Према закључку другостепеног суда првостепени суд је погрешно прихватио налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке, по коме је извршен обрачун двоструког износа зараде у односу на ону која би тужиоцу била исплаћена за сваки месец спорног периода да је остао на ранијем радном месту, пре момента премештаја у Службу за борбу против организованог криминала. Како је тужилац у моменту преласка на радном месту у наведеној служби остваривао зараду у износу од 57.009,95 динара, то је двоструки износ зараде тужиоца износио 114.019,90 динара, према вредности двоструког увећања основне плате тужиоца са претходног радног места и вредностима исплаћених нето плата тужиоца за утужени период, због чега не постоји позитивна разлика за исплату преко износа досуђених ставом првим изреке другостепене пресуде, а све у складу са чланом 18. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела и члана 2. став 1. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, због чега није остварен правни основ исплате садржан у тим одредбама, како за износ главног дуга тако и у погледу одлуке о камати и уплати доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

Врховни касациони суд је оценио да се основано ревизијом тужиоца указује да је другостепена пресуда у преиначајућем делу донета уз погрешну примену материјалног права.

Чланом 104. став 1. Закона о раду ("Сл. гласник РС" број 24/2005...32/2013), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Одредбом члана 2. став 1. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, прописано је да плата старешине службе и заменика старешине службе и овлашћеног службеног лица у служби, руководиоца и заменика руководиоца посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у пословима обезбеђења у посебној притворској јединици обрачунава се и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. ове уредбе.

Чланом 3. став 2. исте Уредбе, прописано је да запослени у служби који нема својство овлашћеног службеног лица има право на плату у двоструком износу плате која се обрачунава и исплаћује запосленом на одговарајућем радном месту у седишту Министарства унутрашњих послова.

Ставом 5. наведеног члана Уредбе, предвиђено је да, приликом обрачунавања двоструког износа плата, не узимају се у обзир додаци на плату утврђени законом.

Следећи наведени нормативни оквир, Врховни касациони суд стаје на становиште да се поменутом Уредбом установљава право тужиоцу, као лицу запосленом у Служби за борбу против организованог криминала, на исплату двоструког износа зараде коју би у спорном периоду, у односу на висину основне плате коју би примао на месечном нивоу на радном месту на коме је био претходно радно ангажован до момента премештаја у поменуту службу. То подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате код Службе за борбу против организованог криминала.

Услед наведеног, Врховни касациони суд указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право приликом одмеравања двоструког износа месечне основне плате тужиоцу, након распоређивања на радном месту у Служби за борбу против организованог криминала. Ово из разлога што је другостепени суд као мерило за обрачун двоструког износа основне плате у читавом спорном периоду прихватио само онај износ који је тужиоцу исплаћен у месецу који је претходио распоређивању на радно место у Служби за борбу против организованог криминала, при чему нису узете у обзир промене у висини основне плате које су уследиле у поменутом спорном периоду обрачуна, како је то правилно учинио првостепени суд.

У том смислу, у складу са правилним закључком првостепеног суда, тужиоцу припада право на накнаду штете због неосновано умањене зараде за период од јануара 2018. године до 24.11.2018. године са досуђеном затезном каматом, у свему према садржини налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке.

У контексту наведеног, како је одлука првостепеног суда у погледу основаности тужбеног захтева ревидента заснована на правилној примени материјалног права, основани су и наводи ревидента у погледу његовог права на накнаду трошкова парничног поступка, досуђених управо у складу са одлуком првостепеног суда, на основу члана 153, 154. и 163 став 1. до 4. Закона о парничном поступку.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом процесних овлашћења из члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, преиначио другостепену пресуду у ставу другом и трећем изреке, тако што је одбио жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду за износе досуђене разлике плате, као и у делу који се односи на одлуку о трошковима првостепеног поступка.

Како је тужилац успео у поступку по ревизији, на основу члана 165. став 2. у вези чланова 163. став 2, 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, припадају му трошкови ревизијског поступка, због чега је одлучено као у ставу другом изреке. Висина накнаде ових трошкова одмерена је према опредељеном захтеву. Тужиоцу припада на име састава ревизије износ од 18.000,00 динара, према АТ важећој у време предузимања

ове парничне радње и на име судских такси на ревизију износ од 71.523,96 динара и ревизијску одлуку износ од 97.500,00 динара, све према ТТ.

Како састав одговора на ревизију није трошак који је неопходан за вођење парничног поступка, то је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка, о чему је одлучено у ставу трећем изреке пресуде, у складу са чланом 165. ЗПП.

**Председник већа - судија
Марина Милановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић